A rendszerváltás Magyarországon

A Kádár-rendszer vége és az új politikai rendszerek

NEPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA

Elhunyt Kádár János A Szovjetunió kész csatlakozni az ET

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Országgyűlése, Elnöki Tanácsa, Minisztertanácsa mély megrendüléssel és fájdalommal tudatja, hogy Kádár János, a magyar és a nemzetközi munkásmozaalom kiemelkedő személyisége hosszan tartó, súlvos betegség után elhunyt.

Kádár János, az MSZMP nyugalmazott elnöke, több mint három évtizeden át első titkára, illetve főtitkára, az Elnöki Tanács tagja, országgyűlési képviselő, korábban két ízben miniszterelnök, olyan politikus volt, aki egész életét, tudását, tapasztalatát és erejét mindenkor a magyar nép, a dolgozók boldogulását, az ország szocialista átalakítását szolgáló küzdelemnek szentelte. Megegyezésre törekvő emberségével, reformkezdeményezésekkel nehéz időszakokban törekvései mellé tudta állítani az ország haladó erőit, majd népünk túlnyomó többségét, elismerést szerzett külföldön is a magyar szocializmus ügyének.

Kádár János kimagasló államférfi volt. Életútja, egész munkássága a magyar nép azon törekvéseit szolgálta, amelyek a társadalmi közmegegyezés talaján, a reformpolitika segítségével eljuttathatják országunkat a felemelkedéshez. Kádár János neve és emléke élni fog a kommunisták, a magyar nép, az emberek emlékezeté-

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KOZPONTI BIZOTTSÁGA, A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ORSZÁGGYŰLÉSE, A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ELNÖKI TANÁCSA, A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA

több konvenciójához

Gorbacsov beszéde Strasbourgban

Mihail Gorbacsov, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöke az átfogó európai egység megteremtését, "kö-zös Európai Házunk" felépítését szorgalmazta Strasbourgban az Európa Tanács parlamenti gyűlése előtt. Gorbacsov részletesen kifejtette az új szovjet külpolitikai gondolkodás alapelveit és közölte, hogy a Szovjetunió kész csatlakozni az Európa Tanács több konvenciójához.

A fennállásának 40. évfordulóját űnneplő Európa Tanács, a legrégibb nyugateurópai politikai szervezet most először üdvözölte szocialista ország elnökét aż Európa Palotában. A parlamenti gyűlés - a 23 tagor- (Folytatás a 2. oldalon)

szág törvényhozásaiból delegált testület - svéd elnöke, Anders Björck méltatta e premier jelentőségét, és emlékeztette a képviselőket, hogy a gyűlés nemrég kűlönleges meghívotti státust biztosított a Szovjetuniónak, Lengyelországnak, Magyarországnak és Jugoszláviának. Hangoztatta, hogy az Európa Tanács alapelvei a törvényesség, a politikai pluralizmuson alapuló parlamenti demokrácia és az emberi jogok biztosítása, "Ideje felismerni, hogy Európa az Atlanti-óceántól az Urálig terjed" - mondotta, és az Európa Tanács országai készek

Az amerikai elnök magyarországi programja

Elkészült már George Bush amerikai elnök magyarországi látogatásának 'programja. Az Egyesült Államok elnöke kedden, a kora esti órákban érkezik Budapestre, s katotóan az Egyesült Államok kelet-európai politikáját, a kelet-nyugati kapcsolatok állását elemezve. Az amerikai elnök csütörtökön a reggeli órákban utazik el Budapest-

A rendszerváltás időszaka

 Időszak: az 1980-as - 1990-es évek fordulója (1988, 1989, 1990, 1991)

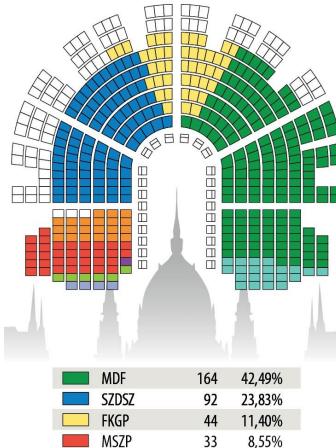

A rendszerváltás fogalma

Rendszerváltás = <u>az uralmi rendszer alapvető</u> <u>megváltozása</u>

- a diktatúra helyét átvette a parlamentáris demokrácia
- az egypártrendszer helyett kialakult a többpártrendszer
- az állami tulajdon uralmát felváltotta a magántulajdon

5,44%

5,44%

1,55%

1,04%

0,26%

KDNP

FIDESZ

Független képv.

Agrárszövetség

Közös jelölt

A rendszerváltás formája

- Magyarországon a rendszerváltás békés körülmények között, vérontás és látványos tömegdemonstrációk nélkül jött létre.
- A váltás folyamatát "csendes" vagy "tárgyalásos" forradalomnak is szokták nevezni.

Ellenzéki kerekasztal. A képeken: Fodor Gábor, Szabad György, Antali József, Pető Iván, Orbán Viktor, Torgyán József

A rendszerváltás előzményei

a) Belső változások

- Az 1980-as évek végére az ország súlyosan eladósodott.
- Az állam már nem tudta megfékezni a gazdaság hanyatlását - kiderült, hogy politikai szerkezeti váltásra van szükség ennek megoldására.

A rendszerváltás előzményei

b) Külső változások

Mihail Gorbacsov, az SZKP főtitkára fontos reformokat hajtott végre:

- leépítette a hadsereget kivonta a megszálló szovjet csapatokat Kelet-Európából (Magyarországról 1991 nyarán takarodott ki az utolsó katona)
- megegyezett George Bush amerikai elnökkel (1989, Málta), hogy a kelet-európai országok szabad fejlődését nem

1. A többpártrendszer kialakulása

- a) Megalakulnak az új ellenzéki pártok:
- Lakiteleken létrejön a Magyar Demokrata Fórum (MDF)
- Szabad Kezdeményezések Hálózata Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ)
- megalakul a Fiatal Demokraták Szövetsége (FIDESZ)
- létrejön a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP)

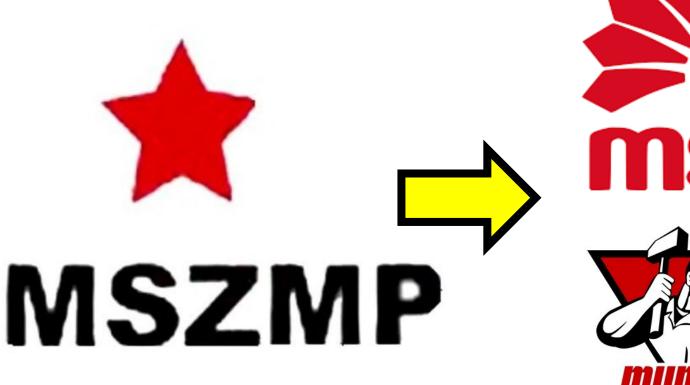
b) Újjáalakulnak a történelmi pártok:

- Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt (FKgP)
- Magyarországi Szociáldemokrata Párt (MSZDP)

- c) Felbomlik az MSZMP:
- Magyar Szocialista Párt (MSZP)
- Munkáspárt

2. Két jelképes temetés 1989-ben:

a) Nagy Imre és társai újratemetése - megtörténik 1956 rehabilitációja is:

Pozsgay Imre egy rádióbeszédben ellenforradalom helyett népfelkelésnek nevezi át az 1956-os eseményeket

b) Ugyanebben az évben <u>Kádár János halála és temetése</u> jelképezi a Kádár-korszak végét is

3. 1989. október 23. Szűrös Mátyás kikiáltja a köztársaságot

- □ október 23-a a köztársaság ünnepe (hivatalosan még mindig nem 1956-é!)
- az államforma is megváltozik: a kommunista Magyar Népköztársaság helyett létrejön a demokratikus <u>Magyar</u> <u>Köztársaság</u>

4. 1990-ben szabad parlamenti választásokat írnak ki az országgyűlési képviselők megválasztására - azóta is működik a **négyévenkénti választási rendszer**.

A rendszerváltás utáni miniszterelnökök:

Választási ciklus Kormánypártok Miniszterelnökök

1990-1994 MDF-FKgp-KDNP Antall József (1990-93)

Boross Péter (1993-94)

1994-1998 MSZP-SZDSZ Horn Gyula

1998-2002 FIDESZ-FKgP Orbán Viktor

Medgyessy Péter (MSZP-SZDSZ 2002-2004)

Gyurcsány Ferenc (MSZP-SZDSZ 2004-2009)

Bajnai Gordon (MSZP-SZDSZ 2009-2010)

Orbán Viktor (FIDESZ 2010-?)

Köszönöm a figyelmet!

